

רכישת תכשירי אופיואידים על ידי מטופלים חולי סרטן בשנים 2007-2018 בשירותי בריאות כללית

ד"ר ששון מנחם, ד"ר תמר פרויד, פרופ' פסח שוורצמן
מרכז סיאל למחקר ברפואת משפחה ורפואה ראשונית, אוניברסיטת בן גוריון בנגב; המחלקה לרפואת משפחה, שירותי בריאות כללית מחוז דרום

אופיואידים הינם אבני הפינה בטיפול בחולי סרטן הסובלים מכאבים בינוניים עד חמורים. מטרת המחקר הינה לאפיין רכישת אופיואידים על ידי חולי סרטן, מבוטחי שירותי בריאות כללית (שב"כ), במהלך השנים 2007-2018.

רקע ומטרות

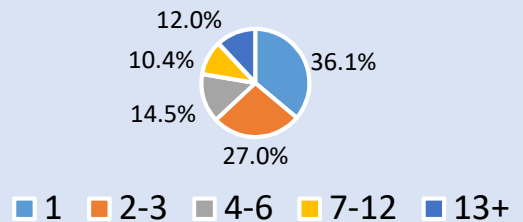
ממאגרי המידע הממוחשבים של שב"כ הופקו נתוני ניפוק של תכשירי האופיואידים עבור חולים עם אבחנת סרטן (להוציא חולים עם גידולי עור SCC ו BCC מקומי) אשר רכשו לפחות מרשם אחד. בוצע תרגום לשווה ערך מנון מורפין הניטל דרך הפה (oral morphine equivalents) של כל האופיואידים שנירשמו בכדי שניתן יהיה להשוות את צריכת האופיואידים של התכשירים השונים.

שיטות

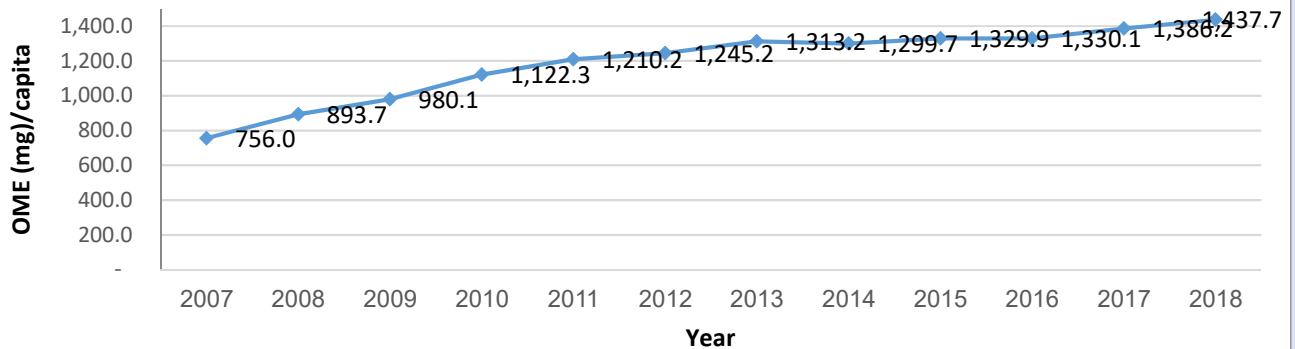
ממצאים

- סה"כ נכללו במחקר 109,204 חולי סרטן
- בשנת 2007, 8.1% מחולי הסרטן רכשו אופיואידים ושיעור זה עלה ל-9.3% מחולי הסרטן בשנת 2018 ($p < 0.0001$).
- המינון כמעט הוכפל ב 12 שנים ועלה בכ 15% ב 5 שנים אחרונות.
- משך רכישה ממוצע 6.7 ± 13.8 חודשים.

מספר חודשי רכישת אופיואידים בתקופת המחקר

מ"ג מורפין לנפש לשנה של חולי סרטן שב"כ 2007-2018

נמצאה עלייה קלינית לא משמעותית בשיעור חולי הסרטן הרוכשים אופיואידים. שני שלישי רוכשים טיפול עד שלושה חודשים. מיעוט מהחולים מקבלים טיפול מעל שנה. המטופלים מקבלים מינונים גבוהים יותר, אולם כ 90% אינם מקבלים טיפול כלל.

מסקנות והמלצות